

*Міністерство культури і мистецтв України
Державний методичний центр
навчальних закладів культури і мистецтв України*

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

*програма та методичні рекомендації
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації*

спеціальності 5.020104 „Народна художня творчість”
спеціалізації:

- „Народне пісенне мистецтво”
- „Народне інструментальне мистецтво” (народні інструменти)
- „Народне інструментальне мистецтво” (духові інструменти)

Київ – 2005

<i>Укладачі:</i>		
<i>Керівник</i>	Л.І.Шапко	- зав. практикою ОКЗ „Лозівського училища культури і мистецтв”
<i>Викладачі</i>	А.В.Моссеєв, Ю.І.Хандогін, Т.Ю.Кагадей	- викладачі ОКЗ „Лозівського училища культури і мистецтв”
<i>Рецензенти:</i>	В.М.Цицирєв	- Заслужений артист України, доцент кафедри народних інструментів, заступник декана факультету музичних мистецтв Харківської державної академії культури,
	М.В.Кушнір	- зав. практикою ОКЗ „Харківське училище культури”

Відповідальний за випуск Т.Ф. Строщко
Редактор Л.В. Московченко

©Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв, 2005 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Педагогічна практика студентів ІУ курсу спеціальності „Народна художня творчість” є невід’ємною складовою частиною підготовки спеціалістів за додатковою кваліфікацією „Викладач хорових дисциплін”, „Викладач народних інструментів”, „Викладач духових інструментів” проводиться на підставі листа Міністерства культури і мистецтв України від 27.11.2002 р. № 14-6174/17 про забезпечення фахівцями з вищою освітою районних та сільських початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів і надання кращим студентам вищевказаної кваліфікації на договірній основі. Програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії профілюючих предметів (протокол № 4 від 4 березня 2005 року).

У зв’язку з цим Програма педагогічної практики розробляється вперше.

Метою практики є:

- оволодіння студентами практичними навичками у галузі майбутньої професії, становлення майбутнього педагога – викладача музичних дисциплін. Виховання у студентів любові до обраної професії, поширення досвіду роботи, формування навичок і вмінь організації роботи з підростаючим поколінням, професійного менталітету, розвиток педагогічної майстерності;
- поглиблення знань, умінь, навичок, отриманих студентами у процесі навчання з дисциплін спеціального та профілюючого циклу, насамперед „Методики викладання музичної дисципліни”, „Вікової педагогіки і психології”;
- розвиток потреби студента у самоосвіті й практичній самостійній роботі.

ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИКИ

Договір про отримання додаткової кваліфікації „Викладач” може бути заключений зі студентами, які мають відмінні знання з профільюючих і спеціальних дисциплін, професійно володіють музичним інструментом, мають педагогічні здібності.

Кандидатури студентів обговорюються на засіданні циклової комісії. Рішення комісії розглядається і затверджується педагогічною радою, після чого студенти вивчають предмети згідно з навчальним планом :

№	Назва предмета	Курс, кількість навчальних тижнів		
		Всього	3 курс	4 курс
1.	Основи вікової педагогіки і психології	54	54	-
2.	Методика викладання фахових дисциплін	108	40	68
3.	Педагогічна практика	108	-	108
	РАЗОМ	270	94	176

Організацією та забезпеченням виконання програми займається завідуючий практикою разом з цикловими комісіями. Бажано, щоб керівником педагогічної практики від училища був викладач, який веде фахові дисципліни або методику викладання.

ВИДИ ПРАКТИКИ

ПАСИВНА ПРАКТИКА, під час якої студент відвідує уроки керівника бази практики, аналізує проведені заняття, веде запис педагогічно-психологічних спостережень (1 год. на тиждень за окремим розкладом).

АКТИВНА ПРАКТИКА проводиться 1 год. на тиждень, під час якої студент самостійно проводить урок або частину уроку (по узгодженню з керівником), складає план-конспект уроку. Проводиться підсумковий аналіз роботи студента на уроці разом з керівниками від училища і бази.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Практика розпочинається з настановної наради, у ході якої студенти отримують завдання практики, знайомляться зі змістом, вимогами, обов'язками, отримують інструктаж з техніки безпеки.

Студенти-практиканти повинні у триденний термін скласти перспективний індивідуальний план роботи, що затверджує керівник практики, до якого включити:

1. Ознайомитися з базою практики, ,
2. Ознайомитися із планом виховної роботи закладу
3. Ознайомитися з роботою класного керівника (у ЗОШ),
4. Познайомитися з КТП ведучих викладачів та керівника від бази практики,
5. Скласти календарно-тематичний план занять, розробити їх конспекти,
6. Відвідувати заняття керівника бази практики,
7. Відвідувати уроків викладачів спеціальних музичних дисциплін з метою практичного навчання та вивчення досвіду їх навчально-виховної роботи,
8. Проводити самостійно уроки (під спостереженням керівників від училища і бази),
9. Підготувати учня для участі у академічному концерті (як викладач класу), відвідувати академконцерти з метою поширення практичного досвіду,
10. По можливості спробувати організувати і провести нестандартний урок (урок-„подорож”, урок-„галерея”, урок-„захист”, урок-„концерт”, „інтерв'ю”, „конкурс” тощо),
11. Провести відкритий урок,
12. Скласти психолого-педагогічну характеристику на учня чи клас,
13. Брати участь у виробничих, педагогічних нарадах,
14. Брати участь у дозвіллевих заходах бази практики,

15. Провести бесіду з колективом учнів на музичну тематику,
16. Під час тижня музики у школі, або до Дня музики провести один із заходів (концерт, свято, випустити тематичну газету, провести вікторину, музичну конкурсну програму тощо),
17. Вести щоденник практики, у якому давати звіт щодо виконання програми практики.

БАЗИ ПРАКТИКИ

- дитячі музичні школи,
- дитячі спеціалізовані мистецькі школи,
- музичні студії,
- загальноосвітні школи,
- початкові школи.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Студент у триденний термін після закінчення педагогічної практики надає завідувачому практикою:

- щоденник, до якого включені розділи:
  - індивідуальний план роботи,
  - календарно-тематичний план,
  - психолого-педагогічна характеристика учня (класу),
  - звіт про проведену роботу,
  - аналізи відвіданих уроків,
  - програми академічних концертів;
- характеристику на студента-практиканта, затверджену педрадою з вказівкою номера протоколу і дати засідання;
- звіт про практику;
- копію наказу про проходження практики від бази;
- поурочні плани;
- план-конспект відкритого уроку.

Примітка: Студент може надати документацію (окрім наказу) у єдиному щоденнику.

У звіті студент дає самоаналіз своєї роботи: з яким класом (групою, учнем) працював; як втілював свої знання, уміння, навички на практиці; самоорганізованість; самопідготовка; стосунки у колективі; чому навчився; над чим треба ще працювати; висновки і пропозиції щодо організації практики.

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ВІД НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

1. Складає календарно-тематичний план методичної допомоги студентам-практикантам.
2. Перед початком контролює підготовленість баз практики. Знайомить з програмою практики.
3. Повідомляє студентам про систему звітності з практики, передбачену програмою.
4. У тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою.
5. Контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки.
6. Контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку.
7. З метою надання методичної допомоги відвідує всі уроки, які проводить студент-практикант. Бере участь у їх обговоренні.
8. Подає заступнику директора з практичного навчання письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики.

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Під час проходження виробничої практики студенти повинні:

- повністю виконати завдання, які передбачені програмою практики;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку бази практики;
- вивчати та виконувати правила охорони праці, техніки безпеки;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати, показувати приклад добросовісного відношення до праці;
- своєчасно підготувати і здати звітну документацію.

ОБОВ'ЯЗКИ БАЗИ ПРАКТИКИ І КЕРІВНИКА ВІД БАЗИ ПРАКТИКИ

1. Затверджує план роботи студента-практиканта, надає необхідні методичні поради.
2. Контролює вихід на роботу, веде таблиць відвідування практики студентом.
3. Свої побажання та зауваження один раз на тиждень записує у щоденник студента-практиканта.
4. Надає виробничу характеристику студенту.
5. Проводить обговорення проведених уроків.
6. Робить зауваження у щоденнику.

ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Під час проходження педагогічної практики на індивідуальних уроках студент-практикант повинен:

- виявити професійні знання свого предмету, методів і методики викладання,
- оволодіти методикою проведення індивідуального уроку,
- виявити знання педагогіки і психології,
- навчитись ставити мету уроку,
- планувати хід уроку,

- навчатись вірно оформлювати поурочну документацію,
  - вміти використовувати під час уроку різні методи викладання та пояснення матеріалу, у тому числі проілюструвати у власному виконанні той чи інший спосіб гри, прийом, штрих, характер звучання твору,
  - вміти працювати з навчально-методичною літературою,
  - знати методи контролю знань учнів, методику роботи вчителя,
  - навчитись підбирати твори для навчального репертуару в залежності від рівня підготовки учнів,
  - продемонструвати вміння працювати над художнім образом музичного твору,
  - дотримуватись послідовності у процесі навчання,
  - спостерігати за учнями з метою вивчення їх характеру та налагодження з ними психологічного контакту і комфортної психологічної атмосфери під час уроку,
  - навчитись вірно встановлювати обсяг завдань для опрацювання учнем вдома,
  - володіти музичними інструментами, фортепіано тощо,
  - підтримувати системність у викладанні уроків,
  - дотримуватись педагогічної етики та естетики стосовно зовнішнього вигляду, культури мови, культури спілкування, саморегуляції;
- Також для „Викладача хорових дисциплін”:
- вміти інтонаційно показати партію,
  - вміти працювати окремо з кожною хоровою партією,
  - вміти працювати над вокальним звуком, народною чи академічною манерою співу,
  - вміти працювати над чистотою інтонації,

- вміти працювати над динамічним та ритмічним ансамблем,
- вміти показати фразування;
- вміти працювати над характером музичного твору,
- вміти розспівувати колектив,
- правильно оформляти поурочну документацію.

Для „Викладача музичних інструментів”:

- показати володіння методикою опрацювання технічного матеріалу (гам, еподів, вправ),
- якщо учень виконує музичний твір у супроводі концертмейстера, студент-практикант повинен вміти допомогти налагодити добрий психологічний контакт між учнем та концертмейстером,
- вміти досягти під час виконання музичного твору доброго ансамблю між учнем-солістом та концертмейстером,

ОЦІНКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Училище проводить нараду з питання підведення підсумків практики, на яку запрошуються керівники від бази і училища, голови циклових комісій, ведучі викладачі. Студенти звітуються про роботу. Запитуються характеристики, обговорюються питання подальшого удосконалення практичного навчання. За узагальненням перевірки документації та звіту колегіально виставляється оцінка.

Оцінка „відмінно” ставиться, якщо:

- студент сумлінно ставився до обов'язків студента-практиканта,
- повністю виконав завдання практики,
- провів відкритий урок на високому організаційному та навчально-методичному рівні,
- виявив відмінні знання із спеціальних дисциплін та відмінне володіння спеціальним музичним інструментом,

- добре володіє основами педагогіки та психології,
- учень студента-практиканта на академічному концерті виконав програму на „відмінно”,
- практикант брав активну участь у дозвіллевих заходах практики як виконавець або керівник художнього колективу,
- звітна документація здана своєчасно та у повному обсязі,
- має позитивну професійну характеристику.

Оцінка „добре” ставиться, якщо:

- студент повністю виконав завдання практики,
- провів відкритий урок на доброму організаційному рівні, але під час уроку припускався незначних методичних помилок у виконанні матеріалу,
- мав деякі проблеми у налагодженні психологічного контакту з учнем,
- виявив добрі знання із спеціальних дисциплін,
- учень студента-практиканта на академконцерті виконав програму з оцінкою „4”,
- якщо звітна документація здана своєчасно, у повному обсязі, але неякісно оформлена.

Оцінка „задовільно” ставиться, якщо:

- студент нерегулярно відвідував уроки,
- не зміг провести відкритий урок без допомоги безпосереднього викладача учня,
- студент-практикант був погано підготовлений методично до проведення як поточних уроків, так і відкритого уроку,
- не зміг налагодити психологічний контакт з учнем,
- учень студента-практиканта виконав програму академконцерта на задовільному рівні,
- студент-практикант показав задовільне володіння основами педагогіки та психології,
- звітна документація здана невчасно, не у повному обсязі, неохайно оформлена.

Оцінка „незадовільно” ставиться, якщо:

- студент не проводив відкритий урок або не відвідував поточні уроки,
- не зміг налагодити психологічний контакт з учнем,
- не показав володіння методикою викладання спеціальних дисциплін та основами педагогіки і психології,
- не виконав частково або повністю завдання практики,
- звітна документація не здана або здана несвоєчасно, неповністю та в неохайному вигляді.

Якщо студент отримує задовільну або незадовільну оцінку, то кваліфікація „Викладач” не надається.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Як скласти план уроку

1. Глибоко осмисліть мету, зміст, структуру і хід уроку.
2. Проаналізуйте підготовку учнів, ступені отримання нового матеріалу, емоційного настрою тощо.
3. Після того, як урок сплановано, необхідно засвоїти план уроку.
4. Вчитайтесь у розділ програми, який необхідно вивчити на даному уроці, а в деяких випадках і в пояснюючу записку до програми.
5. Вивчіть матеріали цього розділу, питання, теми.
6. Визначіть тему уроку, дайте відповіді на питання, чого б ви хотіли досягти у його результаті.
7. Уявіть колектив даної групи, подумки намалюйте конкретних учнів, використовуючи мистецтво педагогічного перевертлення, постарайтеся намітити їх шлях до поставленої мети.

8. Виберіть із свого арсеналу методичних прийомів найоптимальніші для даного матеріалу і для даних учнів.
9. Співставте вибрані прийоми із своїми можливостями, змоделюйте свої дії на даному уроці.
10. Придумайте структуру уроку і зафіксуйте все знайдене у плані-конспекті.
11. Підготуйте наочні та навчальні посібники, не забудьте підготувати і перевірити готовність ТЗН.
12. Повторіть про себе або вголос вузлові елементи плану.
13. Запитайте себе: „Чи готовий я до уроку?”

Ці рекомендації педагогічно виправдані, тому що з них складається процес народження уроку.

(„Основи педагогічної майстерності” під редакцією І.А. Зязюна, Москва, „Просвещение”, ст. 218-219)

Зразки плану-конспекту уроку

Зразок 1

ТЕМА УРОКУ.

ТИП УРОКУ. *Урок засвоєння нових знань* (застосовується у випадку, коли новий матеріал дуже важливий по значенню, великий і складний по об'єму)

МЕТА УРОКУ:

Навчальна мета включає озброєння учнів знаннями, вміннями і навичками у відповідності до вимог програми.

Виховна мета включає формування в учнів основних світоглядних ідей – наприклад: матеріальність світу, забезпечують ознайомлення їх з громадсько-політичними подіями, сприяють вихованню патріотизму, інтернаціоналізму, колективізму, гуманізму, питання економічного і екологічного виховання та інших моральних якостей людини.

Пізнавальна (розвиваюча) мета передбачає розвиток в учнів вміння виділяти головне, суттєве у матеріалі, що вивчається: складати схеми-конспекти, плани вивченого, формувати вміння порівнювати і узагальнювати факти і поняття.

НАОЧНІСТЬ, РОЗДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ, ТЗН, ЛІТЕРАТУРА.

ПЛАН І ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент (до 2 хв.)

II. Актуалізація опорних знань учнів (до 10 хв.)

МЕТА: пригадати попередній матеріал, щоб засвоєння нового матеріалу було більш свідомим.

Викладач планує і записує питання, які необхідно з'ясувати. Форми актуалізації знань – індивідуальне, фронтальне, ушільнене опитування учнів.

III. Повідомлення учням теми, мети (навчальної) уроку.

Дається план уроку, що складається з 3-4 основних питань. Здається домашнє завдання із вказівкою параграфу, сторінки, автора підручника. Може бути поставлене проблемне питання, завдання.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Мотивація навчальної діяльності (Ця тема потрібна у практичній діяльності для вивчення наступного курсу чи іншого предмету, щоб викликати інтерес в учнів).

I етап – первинне сприйняття матеріалу.

Викладач викладає матеріал найсуттєвіший, найскладніший, який сформує опорні знання учнів.

Виклад такий, щоб учні зробили записи (опорні конспекти).

Може бути робота з підручником, довідковою літературою. Береться матеріал, не викладений викладачем, ставиться 1-2 питання, і учні читають, записують в зошити. Далі йде відтворення цього матеріалу.

Можуть бути використані ТЗН (до 5 хв.)

II етап – етап осмислення (перевірка якості засвоєння матеріалу) (до 15 хв.)

Даються учням питання: Чому? З якою метою? Порівняйте, докажіть, проведіть узагальнення і т.п. Може продовжуватись робота з підручником, але завдання: відібрати, порівняти, скласти таблицю.

У. Підведення підсумків уроку і виставлення оцінок учням.

Чи досягнуто мети уроку?

Дати відповідь на проблемне питання.

Підведення підсумків роботи учнів, виставлення і коментування оцінок.

Зразок 2

ТЕМА УРОКУ.

ТИП УРОКУ. *Комбінований урок* (застосовується у випадку, коли попередній урок дуже важливий і його матеріал необхідно запам'ятати)

МЕТА УРОКУ. (як записано у попередньому типі уроку).

ЛІТЕРАТУРА.

ПЛАН І ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент (до 2 хв.)

II. Перевірка знань учнів (до 30 хв.)

Проводяться різні форми опитування учнів: індивідуальне, фронтальне (усне чи письмове), ушільнене, програмоване. Необхідно так організувати опитування, щоб брали участь усі учні групи. Ставляться питання: „Докажіть...”, „Виявіть...” Може бути проведена ділова гра.

III. Повідомлення учням теми, мети (навчальної) уроку (до 10 хв.)

IV. У. Етапи уроку як і у попередньому типі уроку.

Використана література:

О.П. Кондратюк, А.І. Дьомін „Методи і форми організації навчання”, Бібліотека викладача, Вища школа, 1975.

Онїщук „Типи і структура уроку в школі”.

ТЕМА УРОКУ.

ТИП УРОКУ. Урок застосування знань, навичок і вмінь (практичний урок)

МЕТА УРОКУ

НАОЧНІСТЬ. (роздатковий матеріал, ТЗН)

ЛІТЕРАТУРА.ПЛАН І ХІД УРОКУ

- I. Організація уроку (до 2 хв.)
- II. Актуалізація опорних знань учнів (до 10 хв.)
- III. Повідомлення учням завдання для практичної роботи, мотивація діяльності (до 2 хв.)
- IV. Осмислення змісту і послідовності застосування практичних дій.
- V. Самостійне виконання учнями завдань під контролем і з допомогою викладача.
- VI. Підведення підсумків уроку:
  - чи досягнуто мети уроку?
  - чому новому навчилися, яких вмінь набули?
  - як працювали учні?
  - Комплексна оцінка роботи учнів (беруться до уваги усні відповіді, письмові, результати спостережень за учнями під час виконання роботи).
- VII. Домашнє завдання.

**Приклад викладання уроку
„Спеціальний музичний інструмент”**

ТЕМА: *Робота над технічним матеріалом
(гами, етюди, вправи)*

МЕТА УРОКУ:

- *Образотворча:* навчитись виразності та змістовності виконання,
- *Розвиваюча:* розвиток виконавських здібностей, вироблення слухового контролю,
- *Виховна:* виховувати творче та логічне мислення.

ТИП УРОКУ: *комбінований.*

МЕТОДИ: *словесні, наочні, практичні.*

ОБЛАДНАННЯ: *два музичні інструменти (для учня та викладача), нотні збірники.*

ПЛАН УРОКУ:

1. Організаційний момент.
2. Гама як одна з основних форм розвитку техніки інструменталіста.
3. Розучування гама (ознайомлення з принципами апікатури, гра різними штрихами та з різними динамічними відтінками).
4. Методика роботи над гаммами взагалі.
5. Етюди – один із шляхів розвитку техніки виконавця-інструменталіста.
6. Розбір етюду (ознайомлення з побудовою, розвитком тематичного матеріалу та характерними його особливостями).
7. Вправи як засіб роботи над окремими елементами виконавської техніки (надалі детальне описання всіх елементів уроку із вказівкою часу, відведеного на кожний елемент).
8. Підсумок уроку.
9. Домашнє завдання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.

Зразок оформлення щоденника

Обласний комунальний заклад
„Лозівське училище культури і мистецтв”

ЩОДЕННИК

обліку педагогічної практики студента _____ курсу,
відділення _____

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

База _____

Викладач-консультант від ОКЗ „ЛУКіМ”:
_____

Керівник _____

бази: _____

Тривалість педагогічної практики:

з _____ по _____

м. Лозова

Зразок ведення щоденника

Дата	Проведена робота	Зауваження працівників на базі

Зразок індивідуального плану роботи

ПОГОДЖЕНО

Керівник бази практики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник від училища

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

№	Дата	Зміст проведеної роботи	Кількість годин	Зауваження керівника

**Зразок календарно-тематичного плану
студента-практиканта**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник бази практики

_____

_____

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СТУДЕНТА-
ПРАКТИКАНТА**

(складається на основі плану керівника бази практики)

<i>№</i>	<i>Назва розділів і тем програм</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Календарні терміни вивчення</i>
1	2	3	4

Зразок календарно-тематичного плану викладача

Обласний комунальний заклад
„Лозівське училище культури і мистецтв”

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач з навчально-
виробничої практики

_____

„___” _____ 200__ р.

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДАЧА
УЧИЛИЩА**

(надання методичної допомоги студенту-практиканту)

На період педагогічної практики з „___” _____ 200__ р.

по „___” _____ 200__ р.

студента(ки) _____

База практики _____

<i>№</i>	<i>Методична робота</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Дата</i>

Керівник практики від ОКЗ „ЛУКІМ” _____

План затверджено на засіданні циклової комісії _____

Протокол № ___ від „___” _____ 200__ р.

Завідувач циклової комісії _____

СХЕМА СКЛАДАННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА УЧНЯ З МЕТОЮ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ

1. Вік. Кількість часу вивчення інструменту.
Успішність.
2. Музичні здібності.
  - а) емоційність,
  - б) слух, ритм, пам'ять,
  - в) музичне мислення.
3. Ступінь розвитку інтелектуальних здібностей,
наявність навчальних творчих здібностей, уяви,
особливості сприймання матеріалу.
4. Психологічні особливості особистості:
  - а) тип нервової системи,
  - б) темперамент,
  - в) працездатність,
  - г) швидкосприймання,
  - д) риси характеру.
5. Стосунки учня:
  - а) у сім'ї,
  - б) у колективі школи,
  - в) з викладачами.
6. Участь у позашкільних заходах.
7. Культура мови і поведінки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Анісімов Б. Інструментовка для духового оркестру.
„Музвидатництво”, Л., 1960 р.
2. Апраксина О.А. „Методика музикального виховання в школі»,
М., Просвещение, 1983.
3. Баштан С., Омельченко А. Школа гри на бандурі. К., 1989.
4. Буянов М.И. „Ребенок из неблагополучной семьи” М.,
„Просвещение” 1988 г.
5. Выготский Л. «Вопросы детской (возрастной) психологии соб.
сочинений М., «Педагогика», 1984 г.
6. Говорушко П. Основы игры на баяне. М., Л., 1966.
7. Горчаков С., Зудін М., Інструментовка для духового оркестру,
„Музика”, м. 1978 р.
8. Готліб М., Кабак Л., Макаров С. Практичний курс читання
партитур для духового оркестру „Музвидатництво2, м., 1960р.
9. „Грає дитячий оркестр народних інструментів”. Упорядник
В.Лапченко., К., Муз.Укр., 1988.
10. Гребенников И.В. „Семья и школа” М., „Просвещение” 1985г.
11. Диков Б. Методика гри на духових інструментах, „Музика”,
М., 1962р.
12. Егоров А. Очерки по методике преподавания хоровых дисциплин.
Л., 1958.
13. Живов В. Исполнительский анализ хорового произведения. – М.:
1987.
14. Зирянок Я. . Ладановський У. Духовий оркестр у клубі.
„Мистецтво”, К., 1975 р.
15. «Играет детский оркестр русских народных инструментов»,
Выпуск 1. Составитель В.Смирнов, Москва, 1983.
16. Илюхин А. Самоучитель игры на балалайке. М., 1980.
17. Казачков С. Диригентський апарат та його постановка, М.,
„Музика”, 1967 р.
18. Кожевников Б. Інструменти духового оркестру. „Музика”, М.,
1984р.
19. Колеса М.Основи техніки диригування, „Музична Україна”, М,
1978р.
20. Коломинский Я.Л. „Человек и психология”, М., „Просвещение”
1986 г.
21. Кон И.С. «Психология ранней юности” М., «Просвещение» 1989 г.
22. Лапченко В. „Курс игры в оркестре народных инструментов”.
Пособие. Выпуск 1,2. К., „Муз.Укр.”, 1975, 1977.
23. Лапченко В. Методика початкового навчання гри в оркестрі
народних інструментів”, К., 1985.

24. Медынь Я. Методика преподавания дирижерско-хоровых дисциплин. «Музыка», М., 1978.
25. Мирек А. Самоучитель игры на аккордеоне. М., 1979.
26. Москаленко В. Творческий аспект музыкальной артикуляции. – К., 1994.
27. Мусін В. Техніка диригування. „Музвидавництво”, Л., 1967 р.
28. Ніжинський О. Дитячий духовий оркестр. „Музика”. М., 1989р.
29. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. «Музыка», Л., 1979.
30. Ольхов К. Некоторые вопросы теории дирижирования и методики начального этапа обучения. В кн.: Хоровое искусство, вып. 3. «Музыка», Л., 1977.
31. Пигров К. Руководство хором., «Музыка», М., 1964.
32. Португалов К.П. „Серьезная музыка в школе”. М., Просвещение, 1974.
33. Ригина Г.С. „Уроки музыки в начальных классах”, М., Просвещение, 1979.
34. Свиридов Н. Огеновы методики обучения игры на домре. Л., 1967.
35. Свічков Д., Основні елементи диригентської техніки, „Музика”, М., 1966р.
36. Соколова О.П. «Двухголосное пение в младшем хоре».Метлов Н.А. «Музыка детям», М., Просвещение, 1985.
37. Тигаренко Т.М. „Такие разные дети” Киев „Радянська школа”, 1989 г.
38. Усов І. Методика навчання гр. На духових інструментах. Вип. 2., „Музика”, М., 1966 р.
39. Усов І. Методика навчання гр. На духових інструментах. Вип. 4., „Музика”, М., 1976 р
40. Федотов А. Методика навчання грі на духових інструментах. „Музика”, М., 1975 р.
41. Фейгин М. Индивидуальность ученика и искусство педагога. „Музыка”, М., 1968.
42. Юевич Е. Малый духовый оркестр, „Мистецтво”, К., 1960 р.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.	Стор.	3
2. Загальні положення.	Стор.	4
3. Види практики.	Стор.	4
4. Зміст практики.	Стор.	5
5. Бази практики.	Стор.	6
6. Звітна документація.	Стор.	6
7. Обов'язки керівника від навчального закладу.	Стор.	7
8. Обов'язки студента-практиканта.	Стор.	7
9. Обов'язки бази практики і керівника від бази практики.	Стор.	8
10. Професійні вимоги до студента-практиканта.	Стор.	8
11. Оцінка педагогічної практики.	Стор.	10
12. Методичні рекомендації та додатки.	Стор.	...12-22
13. Література.	Стор.	23